

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Παγκόσμια και Τοπική Πολιτιστική Κληρονομιά

Υπεύθυνα παιδιά-Υπερασπιστές των Ζώων

ΣΧΟΛΕΙΟ	32ο Νηπιαγωγείο Βόλου	ΤΜΗΜΑ(1) Πρωινό / Υποχρεωτικό και Ολοήμερο.	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ: 2021-2022
Θεματική	Φροντίζω το Περιβάλλον	Υποθεματική	Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική κληρονομιά

ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Νηπιαγωγείο
Τίτλος	Υπεύθυνα παιδιά-Υπερασπιστές των ζώων

Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	Δεξιότητες μάθησης του 21 ^{ου} αιώνα Δεξιότητες Ζωής Δεξιότητες του Νου Ψηφιακές δεξιότητες
---	---

Σύνδεση με τη Βασική Θεματική: Τα δικαιώματα των ζώων και αειφορία

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές/τριες να δημιουργούν ομάδες και να διαμορφώνουν κανόνες στις ομάδες μέσα από τη θετική αλληλεπίδραση και την ενεργητική συμμετοχή των μελών της ομάδας.</p> <p>-Καλλιεργούνται οι εξής δεξιότητες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεξιότητες μάθησης: Επικοινωνία, συνεργασία, κριτική σκέψη, δημιουργικότητα • Δεξιότητες Ζωής: Κοινωνικές δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Υπευθυνότητα • Δεξιότητες του νου: Δημιουργική, παραγωγική, ολιστική σκέψη, κατασκευές, αναστοχασμός 	<p>Ας ξανασυστηθούμε- Δημιουργούμε το συμβόλαιο της ομάδας μας</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Οι μαθητές/τριες εισάγονται στο θέμα μέσα από ένα παιχνίδι κίνησης και ρυθμού. Η Νηπιαγωγός καλεί τους μαθητές/τριες να πάρουν μέσα από ένα σακουλάκι μία κάρτα ο καθένας, τυχαία. Οι κάρτες αναπαριστούν (σε δυάδες) ζώα που βρίσκονται κοντά στον άνθρωπο και του προσφέρουν τροφή. Τα παιδιά κινούνται ελεύθερα στο χώρο με τη συνοδεία μουσικής. Μόλις η μουσική σταματήσει, το κάθε παιδί πρέπει να βρει έναν άλλο συμμαθητή του που θα έχει την ίδια κάρτα με εκείνο. Τότε στέκονται αντικριστά, (έτσι ώστε ο ένας να κοιτάζει τον άλλο) και χαιρετιούνται με διάφορους τρόπους σύμφωνα με την οδηγία της Νηπιαγωγού, : <ul style="list-style-type: none"> • χαιρετάω τον φίλο μου

σηκώνοντας το χέρι μου ψηλά και κουνώντας το δεξιά και αριστερά.

- χαιρετάω τον φίλο μου ακουμπώντας ο ένας τον αγκώνα του άλλου.
- χαιρετάω τον φίλο μου χαϊδεύοντας ο ένας τα μαλλιά του άλλου.

Το παιχνίδι επαναλαμβάνεται με σκοπό τα παιδιά να δημιουργήσουν καινούρια ζευγάρια και να χαιρετήσουν και άλλους φίλους τους.

Για να ξεκινήσουν τα εργαστήριά μας πρέπει πρώτα να ξαναθυμηθούμε τις ομάδες μας, αλλά και τους κανόνες που πρέπει να ακολουθήσουμε ώστε να υπάρχει επικοινωνία, συνεργασία, αλληλοβοήθεια και σεβασμός μεταξύ των μελών και να αποφεύγονται οι συγκρούσεις. Τα παιδιά λοιπόν χωρίζονται στις ομάδες τους που είναι:

Η Κόκκινη Ομάδα

Η Κίτρινη Ομάδα

Η Μπλε Ομάδα

Η Πράσινη Ομάδα

Σε εμφανές σημείο της τάξης έχουμε **αναρτήσει την αφίσα με τους κανόνες** που είχαν δημιουργήσει τα νήπια κατά την διάρκεια των εργαστηρίων που αφορούσαν την θεματική ενότητα «ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ». Τα νήπια στην ολομέλεια της τάξης παρατηρούν την αφίσα και ξαναθυμούνται τους κανόνες που έχουν θέσει και που πρέπει να τηρούν.

Στο τέλος όλοι λένε από **μια λέξη για το πώς νιώθουν αυτή τη στιγμή**. Είπαν συγκεκριμένα: **ΧΑΡΑ, ΑΓΑΠΗ, ΕΥΤΥΧΙΑ, ΦΙΛΙΑ.**

Οι μαθητές/τριες να κατανοήσουν ότι υπάρχει μια πολύ στενή και αλληλένδετη σχέση ανάμεσα στον άνθρωπο και τα ζώα

-Καλλιεργούνται οι εξής δεξιότητες:

- **Δεξιότητες μάθησης:**
Επικοινωνία, συνεργασία, κριτική σκέψη, δημιουργικότητα
- **Δεξιότητες Ζωής:** Κοινωνικές δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Υπευθυνότητα
- **Δεξιότητες του νου:**
δημιουργική, παραγωγική, ολιστική σκέψη, αναστοχασμός.

Άνθρωποι και ζώα-μία σχέση αλληλεξάρτησης

2

Το εργαστήριο ξεκινάει στην ολομέλεια με το τραγούδι «**Όταν θα πάω κυρά μου στο παζάρι**» με στόχο την ενεργοποίηση της ομάδας και τη δημιουργία ενός ευχάριστου κλίματος και συνεργασίας.

Μετά η Νηπιαγωγός στην ολομέλεια καλεί τους μαθητές/τριες να σκεφθούν κάποια ζώα που προσφέρουν τροφή στον άνθρωπο και ποια είναι αυτή; Με την τεχνική της ιδεοθύελλας δημιουργείται ο αρχικός εννοιολογικός χάρτης με κεντρικό ερώτημα «**Ζώα που μας προσφέρουν τροφή**».

Τα νήπια απάντησαν:

- Η Κότα, μας δίνει αυγά και κρέας.
- Η Γαλοπούλα, μας δίνει το κρέας.
- Η Αγελάδα, μας δίνει το γάλα και από το γάλα της φτιάχνουμε το γιαούρτι.
- Το Γουρούνι, μας δίνει το κρέας.
- Το Μοσχάρακι, μας δίνει το κρέας.
- Το Πρόβατο, μας δίνει το γάλα με το οποίο φτιάχνουμε το τυρί και το γιαούρτι.
- Η Κατσίκα, μας δίνει το γάλα.
- Το Κουνέλι, μας δίνει το κρέας.

Στη συνέχεια η Νηπιαγωγός ζητά από τα νήπια να χωριστούν στις ομάδες τους και να καθίσουν στα τραπεζάκια. Τους διαμοιράζει στις ομάδες εικόνες με τα προϊόντα των ζώων και καλεί την κάθε ομάδα να διερευνήσει και μετά από προσεκτική παρατήρηση να μας πει με ποια ζώα σχετίζονται οι εικόνες.

Ενδεικτικά σας αναφέρουμε τι

είπαν οι ομάδες των νηπίων:

-Στην εικόνα βλέπουμε: αυγά που μας τα δίνει η κότα.

-Στην εικόνα βλέπουμε γάλα που μας το δίνει η αγελάδα.

-Στην εικόνα βλέπουμε γιαούρτι από το γάλα του πρόβατου(πάνω στο γιαούρτι υπάρχει η εικόνα από ένα προβατάκι).

-Στην εικόνα βλέπουμε κρέας (μπριζόλα, σουβλάκι) που μας τα δίνει το γουρουνάκι. κ.α.

Σε επόμενη φάση η νηπιαγωγός ζητά από τα παιδιά να **ομαδοποιήσουν τις εικόνες με τις τροφές και τις εικόνες με τα ζώα και συνεργατικά να δημιουργήσουν ένα φωτοκολάζ με τίτλο « Τι μας προσφέρουν τα ζώα»**.Έτσι ένα νήπιο επιλέγει από την ομάδα των ζώων , μια εικόνα με ένα ζώο που θέλει, λέει το όνομά του και την κολλά σε ένα κάνσον χαρτί. Κάποιο άλλο νήπιο ζωγραφίζει ένα βελάκι και ψάχνει στην ομάδα των τροφών να βρει την εικόνα με την τροφή που προσφέρει αυτό το ζώο στον άνθρωπο. Η διαδικασία συνεχίζεται και ολοκληρώνεται μέχρι να τελειώσουν όλες οι εικόνες και εφόσον πάρουν μέρος όλα τα νήπια.

Στη συνέχεια δημιουργείται ο **δεύτερος εννοιολογικός χάρτης «Τι προσφέρει ο άνθρωπος στα ζώα»**

Τα νήπια απάντησαν:

- Τα φροντίζει
- Τα προσέχει
- Τα αγαπάει
- Τα ταΐζει
- Τους δίνει νερό

Τα αφήνει να ξεκουραστούν

- Τα πηγαίνει βόλτα
 - Τα πηγαίνει στον κτηνίατρο

Από τη σύγκριση των δύο χαρτών **καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει μια πολύ στενή και αλληλένδετη σχέση ανάμεσα στον άνθρωπο, στα ζώα και στο περιβάλλον.**

Ολοκληρώσαμε το εργαστήριο με **ένα παιχνίδι** στην αυλή του σχολείου με τίτλο **«Προβατάκια μην πάτε μακριά γιατί ο λύκος παραφυλά»**. Με ένα σχοινάκι φτιάξαμε έναν μεγάλο κύκλο στο έδαφος, όπου ήταν το μαντρί που ζούσαν τα προβατάκια. Όταν η νηπιαγωγός χτυπά το ταμπουρίνο τα νήπια-«προβατάκια» βγαίνουν από το μαντρί και χαίρονται την εξοχή. Όταν σταματήσει να χτυπά το ταμπουρίνο, τα προβατάκια πρέπει να μπουν γρήγορα μέσα στον κύκλο γιατί έρχεται ο λύκος. Χάνει και βγαίνει από το παιχνίδι εκείνο που μένει τελευταίο και δεν προλαβαίνει να μπει στον κύκλο.

Στο τέλος του εργαστηρίου γίνεται **αξιολόγηση** από τα ίδια τα παιδιά.

Η Νηπιαγωγός ρωτά:

1. Ποια σημεία σας άρεσαν περισσότερο στο εργαστήριο;

Τα νήπια απάντησαν:

-Το τραγούδι «Όταν θα πάω κυρά μου στο παζάρι».

-Οι εικόνες με τις τροφές που είδαμε στις ομάδες μας.

-Το φωτοκολάζ που δημιουργήσαμε.

-Το παιχνίδι που παίξαμε με τα προβατάκια στην αυλή.

2. Ποιες δυσκολίες συναντήσατε;

Τα νήπια απάντησαν:

-Όταν μιλούσαμε στις ομάδες μας για τις εικόνες με τις τροφές που προσφέρουν τα ζώα στον άνθρωπο.

-Όταν φτιάχναμε το φωτοκολάζ, ποια εικόνα από την ομάδα των τροφών να διαλέξουμε που να σχετίζεται με ένα συγκεκριμένο ζώο.

3. Θέλετε να μας πείτε πως συνεργαστήκατε;

Τα νήπια απάντησαν:

- Μιλούσαμε στις ομάδες μας για τις εικόνες (ποια τροφή είναι και

		<p>από ποιο ζώακι).</p> <ul style="list-style-type: none">-Βοήθησε ο ένας τον άλλο να φτιάξουμε το φωτοκολαζ.-Δεν μαλώσαμε. <p>4.Τι ήταν που κάνατε όλοι και βοήθησε να ολοκληρώσετε το έργο σας;</p> <p>Τα νήπια απάντησαν:</p> <ul style="list-style-type: none">-Συνεργαστήκαμε και βοήθησε ο ένας τον άλλον. <p>5.Τι έμαθα από αυτό το εργαστήριο;</p> <p>Τα νήπια απάντησαν:</p> <ul style="list-style-type: none">-Τα ζώα μας δίνουν φαγητό.-Από το γάλα της κασίκας φτιάχνουμε τυρί και γιαούρτι.-Πίνουμε γάλα από την αγελάδα.- Η κότα μας δίνει τα αυγά και το κρέας.-Ο άνθρωπος φροντίζει τα ζώα για να του δίνουν τροφή.
--	---	--

Οι μαθητές/τριες να αντιληφθούν τη σχέση αλληλεξάρτησης μεταξύ ανθρώπου και ζώου μέσα από ένα έργο τέχνης.

Να εφαρμόσουν διεργασίες παρατήρησης έργων τέχνης μέσα στο πλαίσιο της διδακτικής πράξης, αξιοποιώντας το «μοντέλο» του Perkins ώστε να καλλιεργήσουν τη νοοτροπία του στοχασμού.

Καλλιεργούνται οι εξής δεξιότητες:

- **Δεξιότητες μάθησης:**

Επικοινωνία, συνεργασία, κριτική σκέψη, δημιουργικότητα

- **Δεξιότητες Ζωής:** Κοινωνικές δεξιότητες,

Ενσυναίσθηση και ευαισθησία,

Υπευθυνότητα

- **Δεξιότητες του νου:**

Δημιουργική, παραγωγική, ολιστική σκέψη, ρουτίνες σκέψης, αναστοχασμός

Ο ζωγράφος Σαγκάλ μας μιλάει για την σχέση αλληλεξάρτησης μεταξύ ανθρώπου και ζώων.

3

• Η Νηπιαγωγός προβάλλει στην ολομέλεια τον **πίνακα ζωγραφικής του Σαγκάλ «Εγώ και το χωριό»**. Ως **μεθοδολογικό εργαλείο** χρησιμοποιείται η στοχαστική προσέγγιση έργων τέχνης: **«μοντέλο» D.Perkins** για την συστηματική παρατήρηση και ανάλυση του συγκεκριμένου έργου τέχνης, μέσα από τέσσερις διαδοχικές φάσεις:

- **Α' ΦΑΣΗ: «παρατηρώ»**

Στη φάση αυτή η εκπαιδευτικός δίνει όσο χρόνο χρειάζονται τα παιδιά για να παρατηρήσουν, όσο καλύτερα μπορούν, τον πίνακα ζωγραφικής. Στη συνέχεια ζητά από τα παιδιά να απαντήσουν στις παρακάτω ερωτήσεις και κάνει καταγραφή των απαντήσεων τους.

1. Τι βλέπετε, περιγράψτε την εικόνα;

Τα νήπια απάντησαν:

- Έναν άνθρωπο, που έχει πράσινο κεφάλι.
- Μια κατσίκα.
- Σπιτάκια και μια εκκλησία.
- Ένα χέρι με δαχτυλίδι.
- Ένα μικρό δεντράκι με στολίδια.
- Ουρανός και σύννεφα.
- Ωραία χρώματα.

2. Παρατηρήσατε κάτι περίεργο ή κάτι ξεχωριστό;

Τα νήπια απάντησαν:

- Το κεφάλι της κατσίκας είναι παράξενο, γιατί έχει πολλά χρώματα(καφέ, πράσινο, άσπρο, πορτοκαλί, μπλε).
- Το πρόσωπο του ανθρώπου που είναι πράσινο και άσπρο.
- Στο μάγουλο της κατσίκας υπάρχει μια αγελάδα που την αρμέγουν.

3. Ποιο στοιχείο του έργου σας κάνει περισσότερη εντύπωση ή

σας δημιουργεί έκπληξη;

Τα νήπια απάντησαν:

- Ο δρόμος που περπατάει ένας αγρότης.
- Η μεγάλη μύτη που έχει το ανθρωπάκι.
- Ο ουρανός και τα σύννεφα.
- Το κεφάλι της κατσίκας, που στο μάγουλό της έχει μια αγελάδα.
- Ο μεγάλος κύκλος.
- Ο άνθρωπος που έχει άσπρα χείλια, μάγουλα, μύτη, στόμα και μέτωπο.
- Τα σπίτια που είναι πολύ μικρά.
- Τα λουλούδια του δέντρου που είναι κύκλοι.

4. Θυμηθείτε κάποιες σκέψεις, ιδέες σχετικά με το συγκεκριμένο έργο;

Τα νήπια απάντησαν:

- Ο παππούς μου στο χωριό της Κοζάνης έχει κότες και γαλοπούλες.
- Ο δικός μου παππούς έχει αγελάδες και κότες. Τον έχω δει να αρμέγει την αγελάδα και να παίρνει το γάλα.
- Η γιαγιά μου παίρνει τα αυγά από τις κότες.
- Η κότα μας γέννησε κοτοπουλάκια.
- Το κατσικάκι μας τρώει χορτάρακι.

• **Β'ΦΑΣΗ:«Σκέφτομαι**

δημιουργικά» (Ανοικτή και περιπετειώδης παρατήρηση)

Η Νηπιαγωγός ρωτά τα παιδιά και κάνει καταγραφή των απαντήσεων τους.

1. Αν το έργο τέχνης μας έλεγε μια ιστορία ποια θα μπορούσε να ήταν;

-Τα νήπια αρχίζουν να αυτοσχεδιάζουν και μας αφηγούνται: « **Μια φορά και έναν καιρό** ήταν μια κατσικά που

ζούσε στο χωριό. Ζούσαν μαζί της κι άλλα ζώακια, όπως η αγελάδα που ήταν η καλύτερή της φίλη. Οι άνθρωποι τις αγαπούσαν πολύ γιατί τους έδιναν τροφή. Τους έδιναν το γάλα που είναι πολύ θρεπτικό και έχει ασβέστιο και από το γάλα τους έφτιαχναν τυρί, γιαούρτι και βούτυρο. Μια μέρα ένας χωρικός σκέφτηκε να τους κάνει ένα δώρο για να τις ευχαριστήσει. Τις χάρισε ένα όμορφο καταπράσινο δεντράκι με παράξενα κυκλικά λουλουδάκια που το φρόντιζε καθημερινά για να μπορούν από αυτό να τρώνε και να νιώθουν ευχαρίστηση».

2. Τι συναισθήματα σας προκαλεί το έργο; Πως νιώθετε;

Τα νήπια απάντησαν:

-ΑΓΑΠΗ: Αγαπώ τα ζώα και τα φροντίζω.

-ΧΑΡΑ: Γιατί τα ζώα δίνουν τροφή στους ανθρώπους.

- **Γ'ΦΑΣΗ:** «σκέφτομαι κριτικά»

(ξεκάθαρη, αναλυτική και εις βάθος παρατήρηση)

Η Νηπιαγωγός ρωτά τα παιδιά και κάνει καταγραφή των απαντήσεων τους.

1. Γιατί ο ζωγράφος έφτιαξε αυτόν τον πίνακα;

Τα νήπια απάντησαν:

- Για να καταλάβουμε, ότι τα ζώα είναι πολύ σημαντικά αφού δίνουν τροφή στον άνθρωπο.
- Για να μας πει, ότι οι άνθρωποι πρέπει να φροντίζουν και να αγαπούν τα ζώα, αν θέλουν να τους προσφέρουν τροφή.

2. Εάν κρύψουμε με τα χέρια σας ένα στοιχείο του έργου τι νομίζετε ότι θα συμβεί;

-Τη μορφή του ανθρώπου; Τα νήπια απάντησαν, ότι αν δεν υπάρχει ο άνθρωπος τα ζώα δεν θα έχουν φροντίδα, φαγητό(δεν

θα τους έδινε το δέντρο που φαίνεται στον πίνακα για να φάνε).

-Τη μορφή του ζώου(κατσίκα);

Τα νήπια απάντησαν, ότι αν δεν υπάρχουν τα ζώα ο άνθρωπος δεν θα έχει τροφή όπως γάλα, γιαούρτι, τυρί ,βούτυρο, κρέας.

-Το φωτεινό δέντρο;

Τα νήπια απάντησαν, ότι χωρίς το δέντρο και γενικότερα το περιβάλλον τα ζώα όπως η κατσίκα και η αγελάδα του έργου δεν θα είχαν να φάνε και έτσι θα πέθαιναν.

- **Δ' ΦΑΣΗ: «Σκέφτομαι ολιστικά»**(Ολιστική παρατήρηση)

Η Νηπιαγωγός ρωτά τα παιδιά:

Ποιο είναι το μήνυμα του έργου;

Τα νήπια επεξεργάζονται την ερώτηση στις ομάδες τους και με τη βοήθεια της νηπιαγωγού απαντούν **ότι ο ζωγράφος θέλει μέσα από το έργο του να μας παρουσιάσει τη στενή σχέση που υπάρχει ανάμεσα στον άνθρωπο, τα ζώα και το περιβάλλον.**

Μετά ακολουθεί φύλλο εργασίας όπου η νηπιαγωγός ζητά από τα παιδιά **να ζωγραφίσουν το μήνυμα του Σαγκάλ.**

Σε επόμενη φάση η νηπιαγωγός **χωρίζει το χαρτί σε γεωμετρικές φόρμες**(όπως είναι και ο πίνακας του Σαγκάλ) και ζητάει από τα παιδιά **να γίνουν μικροί ζωγράφοι** και να αναπαραστήσουν εικαστικά με βάση τη δική τους φαντασία και δημιουργική σκέψη **έναν πίνακα που να φαίνεται η στενή σχέση και αλληλεξάρτηση ανάμεσα στα ζώα στον άνθρωπο και το περιβάλλον.** Μετά παρουσίασαν το έργο τους στην ολομέλεια της τάξης.

Στο τέλος του εργαστηρίου γίνεται **αξιολόγηση** από τα ίδια τα παιδιά.

		<p>Η Νηπιαγωγός ρωτά:</p> <p>1. Τι σας άρεσε από το εργαστήριο;</p> <p>Τα νήπια απαντούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Που γίναμε μικροί ζωγράφοι και παρουσιάσαμε το έργο μας. • Που περιγράψαμε τον πίνακα του Σαγκάλ. • Που μάθαμε ότι ο άνθρωπος δίνει τροφή στα ζώα για να φάει(το φωτεινό δεντράκι). • Τα χρώματα που έχει ο άνθρωπος στο πρόσωπό του(πράσινο και άσπρο). • Η αγελάδα στο πρόσωπο της κατσίκας. <p>2. Συνεργαστήκατε μεταξύ σας;</p> <p>Τα νήπια απαντούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βοηθούσε ο ένας τον άλλο, όταν κάποιος δεν μπορούσε να εκφράσει την άποψή του. • Παρατηρούσαμε τη ζωγραφιά του άλλου για να πάρουμε ιδέες όταν κάτι μας δυσκόλευε. <p>3. Τρεις λέξεις που θα θυμόσαστε από αυτό το εργαστήριο;</p> <p>Τα νήπια απαντούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ζώα:(ζουν κοντά στον άνθρωπο, του δίνουν τροφή). • Άνθρωπος:(φροντίζει τα ζώα). • Περιβάλλον.
--	---	---

<p>Οι μαθητές/τριες να κατανοήσουν ότι ο άνθρωπος δεν σέβεται τα ζώα για αυτά που μας προσφέρουν. Τα υπερεκμεταλλεύεται για να καλύψει τις διατροφικές του ανάγκες σε ζωϊκά προϊόντα. Να αντιληφθούν ότι η στάση σεβασμού απέναντι στα ζώα είναι μια στάση που ενισχύει το αίσθημα</p>	<p>«Σέβομαι τα ζώα-Δεν τα υπερεκμεταλλεύομαι»</p> <p>4</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η Νηπιαγωγός τοποθετεί στο πάτωμα εικόνες ανά ζεύγη που απεικονίζουν ζώα στο φυσικό τους περιβάλλον και ζώα σε βιομηχανικές μονάδες παραγωγής. Καλούνται οι ομάδες να επιλέξουν ένα ζεύγος εικόνων, να τις παρατηρήσουν
--	---	---

ευθύνης.

Καλλιεργούνται οι εξής δεξιότητες:

- **Δεξιότητες μάθησης:**
Επικοινωνία, συνεργασία,
κριτική σκέψη,
δημιουργικότητα
- **Δεξιότητες Ζωής:** Κοινωνικές
δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και
ευαισθησία, Υπευθυνότητα

Δεξιότητες του νου:

Δημιουργική, παραγωγική,
ολιστική σκέψη, ρουτίνες
σκέψης, αναστοχασμός

και να αναγνωρίσουν τις εικόνες που τα ζώα εκτρέφονται στο φυσικό τους περιβάλλον. Η Νηπιαγωγός σ' αυτή τη δραστηριότητα αξιοποιεί τη στρατηγική της ρουτίνας σκέψης «Βλέπω- Σκέφτομαι- Αναρωτιέμαι» του Πανεπιστημίου Harvard. Αφού οι ομάδες ολοκληρώσουν το έργο τους συγκεντρώνονται στην ολομέλεια και η κάθε ομάδα παρουσιάζει στις υπόλοιπες τις εικόνες που επέλεξε.

Η Νηπιαγωγός ρωτά:

1. Τι βλέπετε;

Η Κόκκινη Ομάδα:

- Στην μία εικόνα βλέπουμε γουρουνάκια που τρώνε χορταράκι ενώ στην άλλη τα γουρουνάκια είναι κλεισμένα σε κλουβιά για να μην βγουν έξω.

Η Πράσινη Ομάδα:

- Η μια εικόνα δείχνει κότες που τρώνε χόρτα, σποράκια και ψωμί.
- Βρίσκονται έξω από το κοτέτσι.
- Οι άλλες κότες τρώνε και πίνουν νερό μέσα σε κλουβιά.

Η Μπλε Ομάδα:

- Βλέπουμε προβατάκια που τρώνε χορταράκι στο λιβάδι και το μυρίζουν.
- Εδώ τα προβατάκια είναι κλεισμένα, έχουν γύρω-γύρω κάγκελα και εκεί μέσα τρώνε άχυρα.

Η Κίτρινη Ομάδα:

- Εμείς βλέπουμε αγελάδες που περπατάνε στο γρασίδι.
- Τρώνε για να μας δώσουν γάλα.
- Στην άλλη εικόνα οι αγελάδες τρώνε άχυρα πίσω από τα κάγκελα.

2. Με βάση τα όσα είδατε, τι σκέφτεστε;

Τα νήπια απάντησαν:

- Κάποια ζώα είναι ελεύθερα και χαρούμενα.
- Βλέπουν τον ήλιο και τον ουρανό.
- Κάποια άλλα ζώα είναι

στεναχωρημένα γιατί ζουν σε μια φυλακή και δεν είναι ελεύθερα.

3. Που μπορεί να βρίσκονται τα ζώα στην κάθε εικόνα;

Τα νήπια απάντησαν:

- Σε κλουβιά.
- Πίσω από κάγκελα.
- Στη φυλακή.

Η Νηπιαγωγός βοηθά τα νήπια να **μάθουν κάποιο βασικό λεξιλόγιο** που είναι απαραίτητο σ' αυτό το εργαστήριο για να κατανοήσουν καλύτερα κάποιες έννοιες. Έτσι μάθαμε τις λέξεις: **εκτροφεία, χοιροστάσιο, πτηνοτροφείο, βουστάσιο, βιομηχανικές μονάδες.**

Μέσα από αυτές τις ερωτήσεις λοιπόν η νηπιαγωγός βοηθάει τα νήπια να καταλάβουν ότι κάποια ζώα που απεικονίζονται στις εικόνες τα εκτρέφει ο άνθρωπος στο φυσικό τους περιβάλλον, ενώ κάποια άλλα τα εκτρέφει σε βιομηχανικές μονάδες παραγωγής ζώων.

Ακολουθεί **φύλλο εργασίας**. Η Νηπιαγωγός ζητά από τα νήπια να **ζωγραφίσουν ένα ζώο**, από αυτά που είδαν στις εικόνες και **που το εκτρέφει ο άνθρωπος στο φυσικό τους περιβάλλον.**

Ακολουθεί **επεκτατική δραστηριότητα**. Τα νήπια **έφτιαξαν προβατάκια**(τα έκοψαν, τα κόλλησαν, τους έβαλαν βαμβάκι) και ζωγράφισαν όπως ήθελε το καθένα το φυσικό του περιβάλλον.

Σε επόμενη φάση η Νηπιαγωγός ρωτά:

4. Γιατί νομίζετε ότι συμβαίνει αυτό; Γιατί ο άνθρωπος επιλέγει να εκτρέφει τόσα πολλά ζώα μέσα σε εκτροφεία;

Τα νήπια απάντησαν:

- Για να έχουν όλοι οι άνθρωποι φαγητό.
- Να έχουν όλοι κρέας, γάλα, βούτυρο, τυρί.

- Τα ζώα που είναι κοντά στον άνθρωπο και τα ταΐζει εκείνος δεν μπορούν να δώσουν τροφή σ' όλους τους ανθρώπους.

5. Τι επιπτώσεις νομίζετε ότι μπορεί να έχει αυτό για τα ζώα;

Τα νήπια απάντησαν:

- Τα ζώα είναι δυστυχισμένα και ζουν φυλακισμένα μέσα σε κλουβιά.

- Δεν έχουν τη φροντίδα και την αγάπη του ανθρώπου.

- Δεν έχουν επαφή με το περιβάλλον.

- Τα εκμεταλλεύονται για να δίνουν τροφή σε πολλούς ανθρώπους.

Στη συνέχεια η νηπιαγωγός ζητά από τα νήπια να ζωγραφίσουν το ζώο που είχαν επιλέξει πριν, να ζει και να μεγαλώνει τώρα μέσα σ' ένα εκτροφείο. Μόλις τελείωσαν την εργασία τους συγκεντρωθήκαμε στην ολομέλεια και το κάθε νήπιο έδειχνε τα έργα του. Στη μια ζωγραφιά έδειχνε το ζώο που είχε επιλέξει να το εκτρέφει ο άνθρωπος στο φυσικό του περιβάλλον και στην άλλη ζωγραφιά το ίδιο ζώο να ζει σ' ένα εκτροφείο. Αμέσως έκαναν τη σύγκριση και κατάλαβαν τη διαφορά που υπάρχει ανάμεσα στα ζώα και στον τρόπο ζωής τους. Αυτό φάνηκε ιδιαίτερα και από τα χρώματα που χρησιμοποίησαν στις ζωγραφιές τους(π.χ. πράσινο χρώμα για το χορτάρι, γαλάζιο για τον ουρανό, κίτρινο για τον ήλιο, χαρούμενα ζωάκια ενώ τα ζώα σε εκτροφεία τα απέδωσαν με κύριο χαρακτηριστικό τα μαύρα ή τα καφέ κάγκελα.

- Οι μαθητές/τριες παρακολουθούν ένα ολιγόλεπτο βίντεο:«[WATCH:The Video the Rotten Egg Industry Doesn't Want You to See](#)»που

προβάλλει η νηπιαγωγός για την εισαγωγή νέων γνώσεων σχετικά με την εκτροφή των ζώων σε βιομηχανικές μονάδες και τις συνθήκες που επικρατούν σ' αυτές.

Μόλις ολοκληρωθεί το video η Νηπιαγωγός καλεί τα νήπια να τις πουν τι είδαν;

Τα νήπια απάντησαν:

- Πεθαμένες κότες.
- Κότες που δεν είχαν πούπουλα και φτερά στο λαιμό και στις φτερούγες τους.
- Κάποιον να κρατάει ένα ματωμένο αυγό.
- Οι κότες ήταν μέσα σε κλουβιά.
- Κότες που πονούσαν και ήταν άρρωστες.
- Κάποιοι άρπαζαν τις κότες και χτυπούσαν από τα σίδερα που είχαν τα κλουβιά.

Η Νηπιαγωγός ρωτά:

Πως αισθάνονται τα ζώα που ζουν σε βιομηχανικές μονάδες παραγωγής;

Τα νήπια απάντησαν:

- Στεναχωρημένα γιατί ζουν σε κλουβιά.
- Λυπημένα, γιατί τα χτυπάνε.
- Λυπημένα, γιατί ζουν σε βρωμιά, έχουν μικρόβια και έτσι αρρωσταίνουν ή πεθαίνουν.

Στη συνέχεια παίζουν ένα παιχνίδι ρόλων με τίτλο «**Αν είχαν φωνή τα ζώα, τι θα μας έλεγαν;**».

Τα νήπια έγιναν ζωάκια, προσπάθησαν να μπουν στη θέση των ζώων που ζουν σε εκτροφεία και μας είπαν:

- Θέλω να με βγάλετε από τα κλουβιά.
- Θέλω να δω τον ήλιο.
- Θέλω να μυρίσω και να φάω γρασίδι.
- Θέλω να με πάτε στο γιατρό, γιατί πονάω και είμαι άρρωστο.
- Θέλω να είμαι ελεύθερο.
- Θέλω να είμαι

χαρούμενο.

- Θέλω φροντίδα
- Θέλω πλαστικά κάγκελα για να μπορώ να βγαίνω πιο εύκολα και να μην χτυπάω.
- Σταμάτα να με χτυπάς.
- Σταμάτα να με πονάς.
- Σταμάτα να με φωνάζεις.
- Σταμάτα να με τραβάς.
- Έλα να καθαρίσεις τη βρωμιά.
- Κάνετε ησυχία για να κοιμηθώ.

Στο τέλος του εργαστηρίου γίνεται αξιολόγηση από τα ίδια τα παιδιά.

Η Νηπιαγωγός ρωτά τα παιδιά :

1. Τι σας άρεσε περισσότερο από αυτό το εργαστήριο;

Τα νήπια απάντησαν:

- Που ζωγραφίσαμε τα ζωάκια στο φυσικό τους περιβάλλον να τα φροντίζει ο άνθρωπος.

- Που ζωγραφίσαμε τα ζωάκια στα κλουβιά.

- Στα περισσότερα νήπια άρεσε πάρα πολύ το βίντεο που παρακολουθήσαμε. Συγκεκριμένα είπαν:

- Μας έκαναν εντύπωση οι κοτούλες για το πώς ζούσαν μέσα στα κλουβιά.

- Το ματωμένο αυγό.

-Οι πεθαμένες κότες

2. Συνεργαστήκατε μεταξύ σας;

Τα νήπια απάντησαν:

- Συνεργαστήκαμε στις ομάδες όταν συζητούσαμε για τις εικόνες.

- Συνεργαστήκαμε όταν ζωγραφίζαμε τα ζωάκια. Βλέπαμε πως ζωγράφιζε ο συμμαθητής μας ,τα χρώματα που χρησιμοποιούσε και παίρναμε ιδέες, όταν κάτι μας δυσκόλευε.

Οι μαθητές/τριες να γνωρίσουν το κείμενο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων των Ζώων

Καλλιεργούνται οι εξής δεξιότητες:

- **Δεξιότητες μάθησης:** Επικοινωνία, συνεργασία, κριτική σκέψη, δημιουργικότητα
- **Δεξιότητες Ζωής:** Κοινωνικές δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Υπευθυνότητα
- **Δεξιότητες του νου:** Δημιουργική, παραγωγική, ολιστική σκέψη, αναστοχασμός.

Ψηφιακές δεξιότητες

Και τα ζώα έχουν δικαιώματα

5

• Η Νηπιαγωγός ξεκινάει το εργαστήριο με **ένα παιχνίδι μίμησης** με σκοπό την ενεργοποίηση της ομάδας. Καλεί τα νήπια με τη συνοδεία μουσικής να **μιμηθούν τις κοτούλες** που περπατάνε στην αυλή και προσπαθούν να φάνε σποράκια, **τα προβατάκια** που είναι στο λιβάδι, **τα κατσικάκια** που προσπαθούν να σκαρφαλώσουν, και **τα γουρουνάκια** που κυλιούνται στη λάσπη.

• Μετά η Νηπιαγωγός με διάφορες ερωτήσεις προσπαθεί να κάνει μια επανάληψη, ώστε τα παιδιά να θυμηθούν αυτά που είπαμε για τα ζώα που εκτρέφονται στο φυσικό τους περιβάλλον και για εκείνα που εκτρέφονται σε βιομηχανικές μονάδες παραγωγής.

Στη συνέχεια θέτει στην ολομέλεια τον εξής **προβληματισμό:**

Έχουν τα ζώα εκτροφής δικαιώματα σε μια καλύτερη ζωή και σε καλύτερες συνθήκες διαβίωσης; Τι νομίζετε;

Τα νήπια απάντησαν:

- ΝΑΙ, τα ζώα έχουν δικαίωμα για μια καλύτερη ζωή.
- Να είναι ελεύθερα.
- Να βλέπουν τον ήλιο και τον ουρανό.
- Να έχουν φαγητό και νερό.
- Να είναι καθαρά.
- Να έρχεται ο γιατρός ,όταν αρρωσταίνουν.

Αφού ακουστούν όλες οι ιδέες και οι απόψεις των μαθητών/τριών η Νηπιαγωγός τους **παρουσιάζει οπτικοποιημένο το κείμενο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων των Ζώων.** Εξηγεί στα παιδιά ότι αυτή η διακήρυξη **έγινε από φιλοζωικές οργανώσεις** που συναντήθηκαν στο Λονδίνο το Σεπτέμβριο του 1977 και

στη συνέχεια την υπέγραψαν στο Παρίσι το 1978.

Μετά με απλά λόγια και με διαλογική συζήτηση τους παρουσιάζει ποια είναι τα δικαιώματα των ζώων. Για την καλύτερη κατανόηση τους είδαμε και στον υπολογιστή μέσα από εικόνες τώρα την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων των Ζώων. Τα παιδιά έβλεπαν την εικόνα και περιέγραφαν σε ποιο δικαίωμα αναφέρεται. Μετά την παρουσίαση της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων των Ζώων, οι μαθητές/τριες καλούνται να απαντήσουν στην παρακάτω ερώτηση:

- Γιατί πιστεύετε ότι οι Φιλοζωικές Οργανώσεις σκέφτηκαν ότι ήταν σημαντικό να καταγράψουν τα δικαιώματα των ζώων;

Τα νήπια απάντησαν:

- Για να τα μάθουν τα παιδιά και οι μεγάλοι , ώστε να μην τα χτυπάνε, τα σκοτώνουν και τα κακομεταχειρίζονται.

Σε επόμενη φάση μιλήσαμε για τις **Φιλοζωικές Οργανώσεις**, όπου είδαμε στον Υπολογιστή τα σύμβολά τους και με ποια ζώα ασχολούνται. Συγκεκριμένα είδαμε τον **Αρκτούρο** που κάνει προσπάθειες, ώστε να μην εξαφανιστεί η καφέ αρκούδα , όπου ο άνθρωπος την κυνηγάει για την γούνα της. Τον **Αρχέλων** που ασχολείται με την θαλάσσια χελώνα Καρέτα- Καρέτα. Την **Greenpeace** που συμβάλει στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Επίσης με τα παιδιά παρακολουθήσαμε μια διαδικτυακή ξενάγηση στο Κέντρο Διάσωσης του Αρχέλων. Στη διαδικτυακή ξενάγηση περιηγηθήκαμε στις εξωτερικές δεξαμενές αποκατάστασης και στο θερμοκήπιο με τις τραυματισμένες

	<p>χελώνες. Μάθαμε τις ιστορίες τους και παρατηρήσαμε τις ακτινογραφίες και τα αντικείμενα που προκάλεσαν τον τραυματισμό τους. Μετά τα νήπια ζωγράφισαν με νερομπογιές τη θαλάσσια χελώνα και έφτιαξαν χελώνες από αυγοθήκες.</p> <p>Ο κάθε μαθητής/τρια καλείται να απεικονίσει με μια ζωγραφιά κάποιο δικαίωμα που του έκανε περισσότερη εντύπωση. Στη συνέχεια το παρουσιάζει στην ολομέλεια της τάξης και αποφασίζουν όλοι να δημιουργήσουν με τα έργα τους και με τη βοήθεια της νηπιαγωγού ένα ψηφιακό βιβλίο για τα δικαιώματα των ζώων.</p> <ul style="list-style-type: none">• Το Αλφαβητάρι των Ζώων είναι μια επεκτατική δραστηριότητα. Τα νήπια συνεργατικά έκαναν μια ομαδική εργασία. Έγραψαν τα γράμματα της αλφαβήτας με τη βοήθεια σχετικής καρτέλας που υπάρχει στη Γωνιά της Γραφής. Στη συνέχεια προσπαθούσαν να βρουν ένα ζώο που να αρχίζει το όνομά του από το αντίστοιχο γράμμα και με τη βοήθεια της νηπιαγωγού προσπαθούσαν να το γράψουν.• Ακολουθεί και μια άλλη επεκτατική δραστηριότητα. Η Νηπιαγωγός διαβάζει στα νήπια το αγαπημένο τους παραμύθι « Τα τρία γουρουνάκια ». Στη συνέχεια το δραματοποιούν και κάνουν συνεργατικά μια ομαδική εργασία: Τα τρία γουρουνάκια, τον λύκο και τα σπιτάκια τους το αχυρένιο, το ξύλινο και το πέτρινο με διάφορα υλικά. <p>Στο τέλος του εργαστηρίου γίνεται αξιολόγηση από τα ίδια τα παιδιά απαντώντας σε ενδεικτικές ερωτήσεις της εκπαιδευτικού.</p> <p>Η Νηπιαγωγός ρωτά:</p> <p>1. Τι σου άρεσε περισσότερο σ' αυτό το εργαστήριο;</p> <p>Τα νήπια απάντησαν:</p> <p>- Που είδαμε τα δικαιώματα των ζώων στον υπολογιστή.</p>
--	--

		<ul style="list-style-type: none">- Που ζωγραφίσαμε τα δικαιώματα των ζώων.- Που κάναμε τα κατσικάκια που σκαρφαλώνουν και τις κοτούλες.- Που παίξαμε τα τρία γουρουνάκια. <p>2. Μπορείτε να μας πείτε τρεις λέξεις που θα θυμόσαστε από αυτό το εργαστήριο;</p> <p>Τα νήπια απάντησαν:</p> <ul style="list-style-type: none">-Δικαιώματα-Ελευθερία-Αγάπη <p>3. Τι έμαθα από αυτό το εργαστήριο;</p> <p>Τα νήπια απάντησαν:</p> <ul style="list-style-type: none">-Να μην χτυπάω τα ζώα.-Να μην τα σκοτώνω.-Να μην τα κακομεταχειρίζομαι.-Να τα αγαπάμε πολύ.-Να τα φροντίζουμε.-Να τους δίνουμε τροφή.-Να είναι ελεύθερα και να βλέπουν τον ήλιο.-Να μην τους βάζουμε πολύ βάρος στην πλάτη τους, αλλά όσο αντέχουν.-Να τα αφήνουμε να ξεκουραστούν.-Να τα πηγαίνουμε στο γιατρό.-Να μην τα βάζουμε στα κλουβιά.
--	---	---

Οι μαθητές/τριες να προβούν σε μια καμπάνια ενημέρωσης των γονέων, και των μαθητών/τριών άλλων νηπιαγωγείων.

Καλλιεργούνται οι εξής δεξιότητες:

- **Δεξιότητες μάθησης:** Επικοινωνία, συνεργασία, κριτική σκέψη, δημιουργικότητα
- **Δεξιότητες Ζωής:** Κοινωνικές δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Υπευθυνότητα, Πολιτειότητα
- **Δεξιότητες του νου:** Δημιουργική, παραγωγική, ολιστική σκέψη, αναστοχασμός.
- **Ψηφιακές δεξιότητες**

Αναλαμβάνουμε δράση

6

1. Στην ολομέλεια η νηπιαγωγός θέτει τον προβληματισμό: **«Τι νομίζετε ότι θα μπορούσαμε να κάνουμε όλοι εμείς, για να υπερασπισθούμε τα δικαιώματα των ζώων εκτροφής;»**

Τα νήπια απάντησαν:

Θα πηγαίναμε να τα ταΐσουμε και να τα φροντίσουμε.

Θα τους δίναμε αγάπη.

Θα τα βγάζαμε από τα κλουβιά για να τα ελευθερώσουμε.

Οι μαθητές/τριες **χωρίζονται σε ομάδες** και επιλέγουν τον τρόπο της ενημέρωσης. **Αποφασίζουν να δημιουργήσουν:**

α)Αφίσα- Φωτοκολάζ:

Η κόκκινη ομάδα επιλέγει τα ζωάκια εκτροφής που **θέλει να ζωγραφίσει**, να κόψει και να κολλήσει σ' ένα κόνσον χαρτί.

Μετά η Νηπιαγωγός

μοιράζει στην μπλε ομάδα διαφημιστικά φυλλάδια και τα νήπια καλούνται να συνεργαστούν και να βρουν **εικόνες με ζωικά προϊόντα.**

Η κίτρινη ομάδα θα κόψει τις εικόνες που βρήκε η μπλε ομάδα και **η πράσινη ομάδα** θα τις κολλήσει στην

αφίσα δίπλα στο ζώο που παράγει τα αντίστοιχα

ζωικά προϊόντα. Στο τέλος

θα γράψουν τον τίτλο της

αφίσας «ΒΓΑΛΤΕ ΤΑ ΖΩΑ

ΑΠΟ ΤΑ ΚΛΟΥΒΙΑ», «ΜΗΝ

ΤΡΩΤΕ ΠΟΛΛΑ ΖΩΪΚΑ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ». Την αφίσα την

αναρτήσαμε σε εμφανές σημείο της

τάξης και **θα την κοινοποιήσουμε**

στο ιστολόγιο του σχολείου μας για την ενημέρωση των γονέων.

β) Ψηφιακή αφίσα:

Οι μαθητές/τριες **στη γωνιά του**

Υπολογιστή με τη βοήθεια της νηπιαγωγού αναζητούν στο διαδίκτυο εικόνες σχετικές με ζώα εκτροφής και ζωικά προϊόντα, τις αποθηκεύουν σε έναν φάκελο και δημιουργούν την ψηφιακή αφίσα. Ο τίτλος της είναι: **«ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΥΠΕΡΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΖΩΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ».**

Την ψηφιακή αφίσα θα την κοινοποιήσουμε και αυτή στο ιστολόγιο του σχολείου μας για την ενημέρωση των γονέων.

Στη συνέχεια μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου θα στείλουμε και τις δύο αφίσες που δημιουργήσαμε στο 3ο Νηπιαγωγείο Βόλου και στο 6^ο Νηπιαγωγείο Κατερίνης για να ακουστεί το μήνυμά μας για τα ζώα εκτροφής.

Ταυτόχρονα πραγματοποιήσαμε και τηλεδιάσκεψη με το 6^ο Νηπιαγωγείο Κατερίνης. Οι μαθητές παρουσίασαν την αφίσα που έφτιαξαν, ατομικές δημιουργίες σχετικές με τα ζώα και μετέφεραν τα μηνύματά τους για τα ζώα.

Ακολουθεί επεκτατική δραστηριότητα. **Παίξαμε Κουκλοθέατρο « Τα τρία λυκάκια» του Ευγένιου Τριβιζά.** Τα νήπια έφτιαξαν τα σπιτάκια (τούβλινο, τσιμεντένιο, ασφάλινο, λουλουδόσπιτο). Αφού παρακολούθησαν το κουκλοθέατρο, μετά έπαιξαν και εκείνα με τις κούκλες και ζωγράφισαν αυτό που τους έκανε περισσότερη εντύπωση. Ακόμη, η Νηπιαγωγός πραγματοποίησε και δεύτερη επεκτατική δραστηριότητα. Έμαθε στα παιδιά **αινίγματα για τα ζώα εκτροφής.**

Στο τέλος του εργαστηρίου έγινε

	<p>αξιολόγηση από τα ίδια τα παιδιά απαντώντας σε ενδεικτικές ερωτήσεις της νηπιαγωγού.</p> <p>1. Τι σας άρεσε περισσότερο από αυτό το εργαστήριο;</p> <p>Τα νήπια απάντησαν:</p> <ul style="list-style-type: none">-Που παίξαμε τις « Μουσικές Καρέκλες των Ζώων ».-Που παίξαμε κουκλοθέατρο.-Που ζωγραφίσαμε το κουκλοθέατρο.-Που φτιάξαμε την αφίσα.- Που κόψαμε ζωϊκά προϊόντα από τα περιοδικά. <p>2. Τι ήταν αυτό που κάνατε όλοι και βοήθησε να ολοκληρώσετε το έργο σας;</p> <p>Τα νήπια απάντησαν:</p> <ul style="list-style-type: none">- Συνεργαστήκαμε σε ομάδες: Που ζωγραφίσαμε και κόψαμε τα ζωάκια, που βοηθήσαμε ο ένας τον άλλο να βρούμε ζωϊκά προϊόντα από τα περιοδικά και φτιάξαμε την αφίσα μας.- Δεν μαλώσαμε αλλά συζητούσαμε. <p>3. Τι θα θυμάστε από αυτό το εργαστήριο;</p> <p>Τα νήπια απάντησαν:</p> <ul style="list-style-type: none">- Να μην κακομεταχειριζόμαστε τα ζώα.- Να μην τα βάζουμε σε κλουβιά (εκτροφεία) για να τα εκμεταλλευόμαστε .- Να μην τρώμε πολλά ζωϊκά προϊόντα. <p>Επίσης αποφασίσαμε να οργανώσουμε μια έκθεση με τις δημιουργίες των παιδιών, για τη διάχυση των αποτελεσμάτων από τα εργαστήρια που</p>
--	---

πραγματοποιήσαμε για τα ζώα και να καλέσουμε τους γονείς των νηπίων να τη δουν.

Αξιολόγηση-

Η Νηπιαγωγός παρουσιάζει στη

Οι μαθητές/τριες αναστοχάζονται επί της διαδικασίας και διαχέουν το πρόγραμμα στους γονείς.

Καλλιεργούνται οι εξής δεξιότητες:

- **Δεξιότητες μάθησης:** Επικοινωνία, κριτική σκέψη, δημιουργικότητα
- **Δεξιότητες Ζωής:** Κοινωνικές δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Υπευθυνότητα
- **Δεξιότητες του νου:** Δημιουργική, παραγωγική, ολιστική σκέψη, ρουτίνες σκέψης, αναστοχασμός.

Αναστοχασμός

7

ολομέλεια τους δύο αρχικούς εννοιολογικούς χάρτες. Υπενθυμίζει στα παιδιά ότι σ' αυτούς τους χάρτες έχουν καταγραφεί όλα όσα ήδη γνώριζαν για τα ζώα που προσφέρουν τροφή στον άνθρωπο, καθώς και το τι πρέπει να κάνει ο άνθρωπος για να του προσφέρουν τροφή τα ζώα. Στη συνέχεια τους εξηγεί πως τώρα θα πρέπει να δημιουργήσουμε τον τελικό εννοιολογικό χάρτη, όπου θα καταγράψουμε όλα όσα έμαθαν για τα ζώα που προσφέρουν τροφή στον άνθρωπο(τη νέα γνώση) μέσα από τα εργαστήρια. Η σύγκριση των εννοιολογικών χαρτών (αρχικών και τελικού) κινητοποιούν τις μεταγνωστικές διεργασίες μέσω του αναστοχασμού. Οι μαθητές/τριες αναστοχάζονται και αξιοποιώντας τη ρουτίνα σκέψης «Τότε Νόμισα – Τώρα ξέρω» απαντούν: **ΕΜΑΘΑ**

- Να μην κακομεταχειριζόμαστε τα ζώα.
- Να μην τα σκοτώνουμε.
- Να μην τα βάζουμε στα κλουβιά.
- Να μην τους βάζουμε βάρος.
- Όταν τελειώνουν τη δουλειά τους να ξεκουράζονται.
- Να μην τα φοβίζουμε.
- Να μην τα φωνάζουμε.
- Να ζουν σε καθαρό περιβάλλον.
- Να μην τρώμε πολλά ζωικά προϊόντα.
- Τα ζώα έχουν δικαιώματα.
- Όλα τα ζώα έχουν ίσα δικαιώματα.
- Τα ζωάκια που ζουν έξω στον ήλιο είναι χαρούμενα και ελεύθερα.

Σε επόμενη φάση με τη βοήθεια του αναστοχασμού προσπαθούμε να ξαναθυμηθούμε τι κάναμε στα εργαστήριά μας(τι είπαμε, τι

είδαμε, τι κατασκευάσαμε, τι ζωγραφίσαμε, τι παιχνίδια παίξαμε). Μετά από αυτή τη διαδικασία ακολουθεί η **αξιολόγηση των εργαστηρίων.**

Η Νηπιαγωγός ρωτά:

1. Τι σας άρεσε από αυτά τα εργαστήρια;

Τα νήπια απάντησαν:

- Που παίξαμε κουκλοθέατρο « Τα τρία λυκάκια».

- Που ζωγραφίσαμε το κουκλοθέατρο.

- Που παίξαμε τα τρία γουρουνάκια.

- Που κατασκευάσαμε ομαδικά τα τρία γουρουνάκια, τον λύκο και τα σπιτάκια τους με διάφορα υλικά.

- Που μιλήσαμε για τα δικαιώματα των ζώων.

- Που ζωγραφίσαμε τα δικαιώματα των ζώων.

- Που είδαμε στον υπολογιστή εικόνες για τα δικαιώματα των ζώων.

- Που είδαμε το βίντεο με τις κότες στο εκτροφείο.

- Που φτιάξαμε αφίσες με τα ζώα και τα ζωϊκά προϊόντα.

- Που βρήκαμε ζωϊκά προϊόντα στα περιοδικά.

- Που βρήκαμε εικόνες με τα ζώα και τα ζωϊκά προϊόντα στον υπολογιστή.

- Ο πίνακας του Σαγκάλ που είναι παράξενος και έχει και έναν κύκλο.

- Τα παιχνίδια « Οι μουσικές καρέκλες των ζώων» και «Προβατάκια μην πάτε μακριά γιατί ο λύκος παραφυλά».

2. Που δυσκολευτήκατε;

Τα νήπια απάντησαν:

- Όταν μιλούσαμε στις ομάδες για το ποια τροφή προσφέρει το κάθε ζωάκι.

- Όταν προσπαθούσαμε να βρούμε ζωϊκά προϊόντα στα διαφημιστικά φυλλάδια.

- Όταν έπρεπε να σκεφτούμε και να κάνουμε τις κινήσεις κάποιων ζώων.

- Όταν έπρεπε να ζωγραφίσουμε κάποια ζώακια.

Βέβαια οι δυσκολίες δεν αφορούν την ολομέλεια της τάξης, γιατί υπήρχαν και νήπια που είπαν ότι δεν δυσκολεύτηκαν σε κάποια δραστηριότητα.

3. Πείτε μου κάτι που θα θυμάστε από το κάθε εργαστήριο;

Τα νήπια απάντησαν:

-Από το **1^ο εργαστήριο** θα θυμόμαστε ότι πρέπει να υπάρχει αγάπη και φιλία ανάμεσα μας για να μπορούμε να συνεργαστούμε.

- Από το **2^ο εργαστήριο** θα θυμόμαστε, ότι τα ζώα όπως η αγελάδα, το πρόβατο, η κατσίκια, το γουρούνι, η κότα δίνουν τροφή στον άνθρωπο.

- Από το **3^ο εργαστήριο** θα θυμόμαστε, τον πίνακα του Σαγκάλ. Σ' αυτόν υπάρχει ένας κύκλος που μας δείχνει την συνεργασία ανάμεσα στον άνθρωπο , τα ζώα και το περιβάλλον.

- Από το **4^ο εργαστήριο** θα θυμόμαστε, ότι δεν πρέπει να βάζουμε τα ζώα στα κλουβιά (εκτροφεία).

- Από το **5^ο εργαστήριο** θα θυμόμαστε, τα δικαιώματα των ζώων.

- Από το **6^ο εργαστήριο** θα θυμόμαστε, ότι δεν πρέπει να τρώμε πολλά ζωικά προϊόντα.

- Από το **7^ο εργαστήριο** θα θυμόμαστε, ότι στον τελικό εννοιολογικό χάρτη η νηπιαγωγός έγραψε όλα αυτά που της είπαμε ότι μάθαμε για τα ζώα σ' αυτά τα εργαστήρια.

Αυτός ο θεματικός κύκλος **ολοκληρώθηκε** με την **αυτοαξιολόγηση των νηπίων** και τη δημιουργία του **portfolio** με τις

εργασίες τους.